

**T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ**

İlahiyat Birimi

2025 YILI

BİRİM İÇ DEĞERLENDİRME RAPORU

(BİDR)

A. LİDERLİK, YÖNETİŞİM ve KALİTE ¹

A.1. Liderlik ve Kalite

Alt Ölçüt	Olgunluk Düzey Puanı				
	1	2	3	4	5
A.1.4. İç kalite güvencesi mekanizmaları (Tüm İdari ve Akademik Birimler)				4	5
<p>Fakültemizin yönetim modeli, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu hükümleri doğrultusunda yapılandırılmıştır. Fakülte yönetimi; Dekan, Dekan Yardımcıları, Fakülte Kurulu ve Fakülte Yönetim Kurulu olmak üzere dört ana birimden oluşmaktadır. İdari yönetim, Fakülte Sekreteri tarafından yürütülmekte olup; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi memurlar ve diğer destek personeli bu yapıda görev almaktadır. Fakülte bünyesinde, üniversitenin kurumsal bilgi yönetim sistemleri olan Bilgi Yönetim Sistemi (BYS), Personel Bilgi Yönetim Sistemi (PBYS), Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) ve DESTEK Bilgi Sistemi aktif olarak kullanılmaktadır. Ayrıca, idari süreçlerin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla görev tanımları, iş akış şemaları, prosedürler, süreç künyeleri ve talimatlar oluşturulmuştur. (Kanit 2) Fakültenin akademik ve idari süreçlerine yönelik performans değerlendirmelerini içeren yıllık izleme ve iyileştirme raporu düzenli olarak hazırlanmakta ve ilgili birimlerle paylaşılmaktadır. (Kanit 1) Fakültemiz kalite komisyonu düzenli aralıklarla toplanıp kalite süreçlerinin organizasyonu ve yürütülmesini iyileştirmek üzere bazı kararlar almıştır. Bu çerçevede öğrenme güvencesi komisyonu, toplumsal katkı komisyonu, araştırma geliştirme komisyonu, dış paydaş komisyonu, öğrenci temsilcileri komisyonu gibi bütün iç paydaşların süreçlere etkin katılımını sağlayacak komisyonlar oluşturulmasını önermiştir. (Kanit 10) Birim Kalite Komisyonu tarafından kurulması önerilen Öğrenme Güvencesi, AR-GE, Toplumsal Katkı ve Dış Paydaş Komisyonları kurularak faaliyete alınmıştır (bkz. Kanıt 10, 11, 12 ve 13). Komisyonların aktif hale getirilmesi adına 2026 yılında komisyonların ilk toplantıları yapılarak çalışma usul ve esasları belirlenecektir.</p> <p>Ayrıca birim kalite komisyonu raporlama süreçlerini daha etkin hale getirebilmek adına anabilim dallarından verilerin toplanabilmesi adına her birimden bir araştırma görevlisinin katılımıyla kalite süreçlerine dair bilgilendirme toplantısı organize etmiş, bu toplantıda birimlerden veri toplanacak olan dijital formun nasıl doldurulacağı, Toplantılarda tutanak tutma usulleri ve kanıt toplama usullerine dair bilgilendirmeler yapılmıştır.</p> <p>Fakülte Kalite Komisyonu 2025-2026 eğitim öğretim döneminde Yalova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi tarafından talep edilen (Kanit 16) akran değerlendirmesi raporunu hazırlayarak fakültenin Arapça ve Türkçe İlahiyat programlarına dair değerlendirmelerini sunmuştur (Kanit 17 ve 18)</p> <p>Kanit 1: Fakülte organizasyon şeması Kanit 2: İş Akış Şemaları, Görev Tanımlar, Prosedürler, Süreç Künyeleri ve Talimatlar Kanit 3: Fakülte Yönetim Kurulu Kanit 4: İdari Personel Kanit 5: Bilgi Yönetim Sistemi (BYS) Kanit 6: Personel Bilgi Yönetim Sistemi (PBYS) Kanit 7: Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) Kanit 8: Destek Bilgi Sistemi Kanit 9: 2024 Yılı Fakülte Birim İçi Değerlendirme Raporu Kanit 10: Kalite Komisyonu Toplantı Kararları Kanit 11: İF Öğrenme Güvencesi Komisyonu Kanit 12: İF AR-GE Komisyonu Kanit 13: İF Toplumsal Katkı Komisyonu Kanit 14: İF Dış paydaş Komisyonu Kanit 15: Kalite Bilgi(9856934)Toplumsal Katkı Birim Komisyonu Uyeleri Formu.xlsx.pdflendirme Toplantı Gündemi</p>					

[Kanıt 16: Akran Değerlendirmesi Raporu Talep Yazısı](#)
[Kanıt 17: Türkçe Program Akran Değerlendirmesi](#)
[Kanıt 18: Arapça Program Akran Değerlendirmesi](#)

A.4. Paydaş Katılımı

Birim; iç ve dış paydaşlarının stratejik kararlara ve süreçlere katılımını sağlamak üzere geri bildirimlerini almak, yanıtlamak ve kararlarında kullanmak için gerekli sistemleri oluşturmalı ve yönetmelidir.

Alt Ölçüt	Olgunluk Düzey Puanı				
	1	2	3	4	5
A.4.1. İç ve dış paydaş katılımı (Tüm Akademik ve İdari Birimler)			3		
<p>Fakültemizde, eğitim-öğretim, araştırma ve toplumsal katkı süreçlerinin etkinliğini artırmak amacıyla iç ve dış paydaş katılımı sistematik biçimde sürdürmüştür. İç paydaşlar arasında yer alan öğrenciler, akademik ve idari personel ile üniversite içi birimler; karar alma, değerlendirme ve iyileştirme süreçlerine çeşitli kurul, komisyon ve koordinatörlükler aracılığıyla dâhil edilmektedir. Dış paydaşlar ise Yükseköğretim Kurulu (YÖK), Milli Eğitim Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, yerel yönetimler, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, mezunlar ve özel sektör temsilcileri gibi geniş bir yelpazede yer almakta olup; bu paydaşlarla sürdürülen iş birliği protokolleri, ortak projeler, danışma kurulu toplantıları ve geri bildirim mekanizmaları aracılığıyla fakülte faaliyetlerine katkı sağlanmıştır. Paydaşlarla kurulan bu çok yönlü iletişim ağı, kalite güvencesi sistemi içerisinde sürekli iyileştirme kültürünü desteklemiştir. (Kanıt 3) Fakültemiz kalite komisyonu düzenli aralıklarla toplanıp kalite süreçlerinin organizasyonu ve yürütülmesini iyileştirmek üzere bazı kararlar almıştır. Fakülte karar alma süreçlerinde dış paydaş görüşlerini önemsemekte ve bu görüşlere başvurmaktadır. İlahiyat Fakültesi bünyesinde yer alan programlara dair program eğitim amaçlarının belirlenme sürecinde de fakülte tarafından dış paydaş görüşüne başvurulmuştur (Kanıt 2). Bir önceki raporda yer verildiği üzere kurulması Birim Kalite Komisyonu tarafından kararlaştırılıp önerilen dış paydaş komisyonu belirlenmiştir (Kanıt 1, Kanıt 3).</p> <p>Kanıt 1: Kalite Komisyonu Toplantı Kararları Kanıt 2: M.Ü. İlahiyat Fakültesi Program Eğitim Amaçları Taslağı Paydaş Görüş Formu Kanıt 3: İF Dış paydaş Komisyonu</p>					
A.4.2. Öğrenci geri bildirimleri (Tüm Akademik ve İdari Birimler)			3		
<p>Öğrencilerin geri bildirim süreçlerine aktif katılımı için bazı mekanizmalar oluşturulmuş olup bu kapsamda öğrencilerden gelen görüş, öneri ve talepler çeşitli iletişim kanalları aracılığıyla düzenli olarak toplanmıştır. Başta Öğrenci İşleri e-posta adresi (ilahiyatogrenci@marmara.edu.tr) ve fakülte genel e-posta adresi (ilahiyat@marmara.edu.tr) olmak üzere dijital platformlar üzerinden; yine fakültenin ilgili birimlerince yönetilen sosyal medya hesapları üzerinden iletilen geri bildirimler, ilgili birimler tarafından değerlendirilmiş ve gerekli durumlarda iyileştirme süreçlerine entegre edilmiştir. Bu durum, öğrenci odaklı yönetim anlayışının etkin şekilde işlediğini göstermektedir. (Kanıt 1)</p> <p>Kanıt 1: Fakülte Youtube Kanalı Kanıt 2: Fakülte X Hesabı Kanıt 3: Fakülte Instagram Hesabı</p>					

A.4.3. Mezun ilişkileri yönetimi (Tüm Akademik Birimler, MEZOF, KMK, SKSDB)

1

2

3

4

5

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, sahip olduğu köklü akademik gelenek çerçevesinde mezunlarını yalnızca eğitim sürecini tamamlamış bireyler olarak değil, kurumun toplumsal etkisini ve dış paydaş kalitesini temsil eden en temel dinamikler olarak kabul etmektedir. Geçmiş dönemlerde genel bir çerçevede yürütülen mezun takip süreçleri, 2025-2026 eğitim-öğretim yılı itibarıyla stratejik bir dönüşüm geçirerek tam teşekküllü bir kurumsallaşma evresine girmiştir. Bu bağlamda, fakültemiz bünyesinde mezunlarla ilişkilerin güçlendirilmesine yönelik kalite komisyonunun tavsiyesi doğrultusunda 2025 yılında “Mezunlar ve Mensuplar Birimi” oluşturulmuştur. Bu birim, mezun ilişkilerini tesadüfi olmaktan çıkararak sürdürülebilir, sistematik ve veriye dayalı bir yönetim modeline kavuşturmuştur. Birimin belirlediği “Köklü Miras, Güçlü Gelecek” vizyonu, fakültemizin tarihsel birikimi ile gelecek hedefleri arasında organik bir bağ kurmayı amaçlamaktadır.

Kurumsallaşma çabalarımızın dijital ayağını oluşturan Mezun Portalı Projesi, mezunlarımızın verilerini KVKK standartlarına tam uyumlu şekilde kayıt altına almayı ve bu verileri fakültemizin gelişim süreçlerine entegre etmeyi hedeflemektedir. Sosyal medya mecralarının aktif hale getirilmesi ve kurumsal YouTube kanalımızda yer alan mezuniyet odaklı görsel arşiv, mezunlarımız ile fakültemiz arasındaki manevi aidiyetin dijital dünyada da karşılık bulmasını sağlamıştır. Bu dijital ağ, yalnızca bir iletişim kanalı değil; aynı zamanda mezunlarımızın istihdam durumlarını, görev yaptıkları kurumları ve akademik gelişimlerini takip edebildiğimiz stratejik bir raporlama mekanizması olarak kurgulanmıştır.

Eğitim-öğretim kalitesinin artırılması noktasında mezunlarımızın “dış paydaş” olarak sürece dahil edilmesi, yeni dönemin en özgün yaklaşımlarından biridir. Bu kapsamda hayata geçirilen Mentörlük ve Kariyer Destek Programı, 3. ve 4. sınıf öğrencilerimizi, alanında uzman mezunlarımızla birebir eşleştirerek teorik bilginin mesleki tecrübeyle harmanlanmasını sağlamaktadır. Özellikle Diyanet İşleri Başkanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı gibi paydaş kurumlarda görev yapan mezunlarımızın katılımıyla gerçekleştirilen meslek atölyeleri ve kariyer panelleri, öğrencilerimizin istihdam öncesi saha tecrübesi kazanmalarına doğrudan katkı sunmaktadır.

Fakültemiz, mezun ilişkileri yönetiminde ortaya koyduğu bu vizyonun sürdürülebilirliğini sağlamak adına, işin ciddiyetinin ve profesyonel yaklaşımının bir nişanesi olarak kapsamlı bir stratejik eylem planına sahiptir. Bu eylem planı doğrultusunda, 2026 yılı ilk çeyreği için somut adımlar ivedilikle hayata geçirilmeye başlanmıştır. Ocak ayında Üsküdar Müftülüğü ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile gerçekleştirilen kurumsal temaslar, mezun-kurum-fakülte iş birliğinin sahaya yansıyan ilk somut çıktılarınıdır. Mart 2026 itibarıyla gerçekleştirilmesi planlanan “İlk Mezun Buluşması” ve yayımı öngörülen “Mezun Bülteni”, fakültemizin mezun ilişkileri yönetiminde ulaştığı kurumsal olgunluk düzeyinin ve planlı çalışma disiplininin en açık göstergesi olacaktır. Sonuç olarak; birimleşme, dijitalleşme ve paydaş katılımı ekseninde yürütülen bu tüm çalışmalar, fakültemizin kalite standartlarını yükseltme vizyonunun ayrılmaz ve dinamik bir parçasını oluşturmaktadır.

KANIT 1 (AFİŞLER / 1-2)

KANIT 2 (EYLEM PLANLARI / 1-2)

KANIT 3 (SOSYAL MEDYA HESAPLARI / 1-2-3)

B. EĞİTİM VE ÖĞRETİM ²

B.1. Programların Yürütülmesi (Öğrenci Merkezli Öğrenme Öğretme ve Değerlendirme)

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, bünyesinde bulunan İngilizce İlahiyat, Uluslararası İlahiyat, Arapça İlahiyat, Türkçe İlahiyat 1. Öğretim (%30 Arapça) ve Türkçe İlahiyat 2. Öğretim (%30 Arapça) programlarında verilen derslerle ilgili program içeriklerini Marmara Üniversitesi tarafından oluşturulan Marmara Üniversitesi Eğitim-Öğretim Bilgi Sistemi'ne işlemiştir. Her bir dersin haftalık ders içeriği, değerlendirme metodu, öğrenci iş yükü ve program-öğrenme çıktıları ilişkisi bu çevrimiçi platformdan kamuoyuna açık biçimde paylaşılmıştır ([Kanıt 1](#)). Ayrıca Öğrenme Güvencesi Sistemi raporlamaları kapsamında her bir anabilim dalında verilen dersler ile ilgili ders içerikleri ve bu içeriklerin Program Çıktıları ve TYYÇ ilişkilendirmeleri hazırlanmıştır. Bu tablolar her dönem güncellenmekte, ders içerikleri ise ilgili dersi veren öğretim elemanları tarafından gözden geçirilmektedir (bkz. Kanıt 2 ve Kanıt 3). Fakültede verilen dersler ile ilgili hazırlanmış olan Öğrenme Güvencesi Sistemi Raporları ise Kanıt 4 ve Kanıt 5'ten incelenebilir.

[Kanıt 1: İlahiyat Programı Ders İçerikleri](#)

[Kanıt 2: ÖGS Raporu Hazırlık Klasörü](#)

[Kanıt 3: Kur'an Okuma ve Kıraat İlmi ABD MEOBS Klasörü](#)

[Kanıt 4: İF 2024-2025 Güz Dönemi Program İzleme Raporu](#)

[Kanıt 5: İF 2024-2025 Bahar Dönemi Program İzleme Raporu](#)

Alt Ölçüt	Olgunluk				
	Düzyey Puanı				
B.2.1. Öğretim yöntem ve teknikleri (<i>Akademik Birimler ve OİDB, UZEM</i>)	1	2	3	4	5
<p>Fakültemizin bütün programlarında okutulan derslerin ders planları hazırlanmış ve bu plan içerisinde her bir dersin öğretim yöntem ve tekniği de yazılmıştır. Öğretim elemanları bu ders planlarında yer alan öğretim yöntem ve teknikleri doğrultusunda derslerini işlemiştir. MEOBS sayfasında yayımlanan ders içeriklerine bakıldığında öğrencilerin önceki öğrenmeleriyle bağlantı kurmaları, ders için verilen başlangıç niteliğinde bilgilerden yola çıkarak mevcut bilgi düzeylerini kullanacakları öğrenen merkezli müzakereler ve öğrenci sunumları gibi öğrenenin aktif rol alacağı ders içerikleri öngörülmektedir (Kanıt 1).</p> <p>Fakültede uygulanan öğrenci merkezli öğretim uygulamalarından iyi bir örnek olarak gösterilebilecek olan THL2109 kodlu Hadith II dersinin bir çıktısı olarak öğrenciler final ödevlerini çalıştay formatında fakülte öğrenci ve akademisyenlerine açık biçimde sunmuşlardır (Kanıt 2, Kanıt 3, Kanıt 4). Öğrenen merkezli bu uygulamayla öğrenciler hem sunum yeteneklerini geliştirmiş hem de sunumlarına katılımcılar tarafından yapılan değerlendirmelerle bilgi düzeylerine katkılar sağlamış, katılımcıların belirli konularda bilgi birikimlerinin artmasını sağlamışlardır. Aynı zamanda bu çalışmanın diğer dersler için uygulanabilir bir örneklik teşkil edeceği beklenmektedir.</p> <p>Kanıt 1: Din Felsefesi Ders İçeriğinde Öğretim Yöntem ve Teknikleri</p> <p>Kanıt 2: Öğrenci Çalıştayı Afışı</p> <p>Kanıt 3: Öğrenci Çalıştayı Program Akışı</p> <p>Kanıt 4: Öğrenci Çalıştayı Kapanış Fotoğrafi</p>					

B.2.2. Ölçme ve değerlendirme (Akademik Birimler ve OİDB, UZEM)

1

2

3

4

5

Fakültemizin bütün programlarında okutulan derslerin ders planları hazırlanmış ve bu plan içerisinde her bir dersin ölçme ve değerlendirme araçları belirlenmiştir. Öğretim elemanları bu ders planlarında yer alan ölçme ve değerlendirme araçları ile öğrencilerin ders kazanımlarını ve program çıktılarına ölçmeyi amaçlamışlardır. Kurumumuzdaki bütün derslerin ölçme ve değerlendirme araçları [MEOBS](#) sayfasında yayımlanan ders planları içinde sunulmuştur. Bu doğrultuda yıl içi %40 ve yılsonu %60 olacak şekilde ölçme ve değerlendirme araçları düzenlenmiştir. Vize ve final şeklinde yazılı sınavların yanı sıra ödev, proje, sunum, mülakat, röportaj ve alan uygulaması (staj) gibi öğrencilerin beceri ve yetkinliklerini ölçen araçların kullanımına özen gösterilmiştir.

Arapça Hazırlık Birimi'nde yürütülen eğitim faaliyetlerinin niteliğini artırmak amacıyla çok boyutlu bir ölçme-değerlendirme süreci işletilmektedir. Bu doğrultuda, hazırlık sınıflarında öğrencilerin dil edinim süreçlerini yakından takip etmek ve dört temel dil becerisini eş zamanlı geliştirmek hedefiyle; her hafta düzenli olarak dilbilgisi, konuşma ve dinleme alanlarında kısa sınavlar (quiz) uygulanmaktadır (Kanıt 4). Din Eğitimi Anabilim Dalında ise Öğretim İlke ve Yöntemleri, Öğretim Teknolojileri, Ölçme ve Değerlendirme derslerinde sınav dışında ölçme araçları kullanılmaktadır (Kanıt 5). İslam Mezhepleri Tarihi, Felsefenin Temel Problemleri, The Psychology of Religion, Dini ve Manevi Danışmanlık ve Din Sosyolojisi derslerinde sınavlı değerlendirmenin yanı sıra ders ile ilgili ödevler de verilmektedir. Verilen ödevler ders başarısını doğrudan etkileyecek biçimde kurgulanmıştır (Kanıt 6, Kanıt 7, Kanıt 8, Kanıt 9).

Fakülte tarafından organize edilen vize, mazeret, final, bütünleme ve tek ders sınavları öğrenci merkezli bir yaklaşımla hazırlanmakta ve öğrenciler sınav tarih ve saatlerinin belirlenmesinde taslak programları inceleyip önerilerde bulunmuşlardır (Kanıt 1). Ayrıca sınav koordinasyonu, sınav programlarının belirlenmesi ile sınavlara gözetmen atanması ile ilgili "Sınav Programı Hazırlama Rehberi" (Kanıt 1) ve "Sınav Koordinatörlerinin Görev ve Sorumlulukları" belgesi (Kanıt 2) sınav koordinatörlüğü tarafından hazırlanmış ve ihtiyaca göre güncellenmiştir. Sınavlara dair tüm iş ve işlemler bu rehber dokümanlar doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Ayrıca her sınav döneminde koordinatörlük tarafından sınav raporları hazırlanmıştır. Bu sınav raporları, gerçekleştirilen sınavlarda yaşanan aksilikler ve sorunların yanı sıra bu tecrübeler ışığında yapılması gereken güncelleme tekliflerini içermektedir. (Kanıt 4). Sınav döneminde her bir dersin sınavı öncesinde sınav yoklama kâğıtlarının arkasında yer alan "Sınav Tutanağı" gözetmenler tarafından öğrencilere okunmuş ve bu tutanakta yer alan kurallar kendilerine hatırlatılmıştır (Kanıt 3).

Sınav dönemlerinde engelli öğrenciler için sınav planlaması yine sınav koordinatörlüğü tarafından engelli komisyonu ile iş birliği içerisinde yapılmıştır. Engelli öğrenciler sınavın uygulandığı saatten 15 dakika önce kendileri için atanmış olan gözetmenle buluşup öğrenci için ayrılmış olan salonda sınavı uygulanmıştır. Öğrencilerin engel durumları göz önünde bulundurularak sınav özelinde ek süre, dersin öğretim elemanı ile koordineli biçimde verilmiştir (bkz. Kanıt 1, ikinci başlık).

Ayrıca sınav döneminde görev alacak gözetmenlerin görevleri belirlenirken mazeret durumları sınav döneminden önce talep edilmiş, gözetmenin fakülte içerisinde üstlenmiş olduğu diğer görevler gözetmenlik yapacakları sınavların sayılarının belirlenme sürecinde etkili olmuş ve böylece sınav görevlerinin adaletli bir şekilde dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Her sınav dönemi öncesinde gözetmenlerden aktif olarak fakültede üstlendikleri görevlerle ilgili bilgi alınmıştır (bkz. Kanıt 2, Sınav Program Koordinatörünün Görevleri başlığı madde 2 ve 4).

Fakültede sınavlara dair koordinasyon görevi Dekan Yardımcısının başkanlık ettiği ve dönemlik koordinatör, iki daimi koordinatör ve sınav program koordinatöründen oluşan bir sınav koordinatörlüğü birimi tarafından üstlenilmiştir (bkz. Kanıt 2).

Sınav dönemlerinde sınav güvenliğinin sağlanabilmesi adına bir dizi önlem alınmıştır. Öğrencilerin sınav salonlarında bulunduramayacağı materyaller ve sınavdan çıkış-sınava giriş süreleri sınav tutanağında açıkça belirtilmiştir ve kendilerine hatırlatılmıştır (Kanıt 3).

Fakültemiz ölçme ve değerlendirme yöntemlerine ilişkin diğer bir özgün uygulama örneği de şu şekilde gerçekleştirilmiştir: Sınav programı hazırlanırken anabilim dallarında görev yapan araştırma görevlilerinden kendi anabilim dallarının dersleri ile ilgili yazılı sınav dışında herhangi bir ölçme ve değerlendirme yönteminin benimsenip benimsenmediği sorulmuş, sınav programında yazılı sınav uygulamayacak olan dersler için gözetmen atanmamıştır (bkz. Kanıt 2, Sınav Program

Koordinatörünün Görevleri başlığı madde 3). Fakültede verilen bazı dersler (örn. Özel Öğretim Yöntemleri, Öğretmenlik Uygulaması, Religious Education vb.) için derste sunum yapılması, yazılı rapor hazırlanması öğrencinin final notu olarak kabul edilmiştir. Ayrıca bir önceki başlıkta da değinilen Hadith II dersi için 2024-2025 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde ölçme ve değerlendirilmenin bir unsuru olarak öğrenci çalışmayı düzenlenmiştir.

[Kanıt 1: İlahiyat Fakültesi Sınav Programı Hazırlama Rehberi](#)

[Kanıt 2: Sınav Koordinatörlerinin Görev ve Sorumlulukları](#)

[Kanıt 3: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Sınav Tutanağı](#)

[Kanıt 4: Arapça Hazırlık Kısa Sınav Örneği](#)

[Kanıt 5: Din Eğitimi Anabilim Dalı Sınav Dışı Ölçme Araçlarına Dair Yönergeler](#)

[Kanıt 6: İslam Mezhepleri Tarihi Dersi Final Ödevi](#)

[Kanıt 7: Felsefenin Temel Problemleri Ödev Yönergesi](#)

[Kanıt 8: Din Psikolojisi ABD Ödev Yönergesi](#)

[Kanıt 9: Din Sosyolojisi ABD Ödev Yönergesi](#)

B.2. Öğrenme Kaynakları ve Akademik Destek Hizmetleri

Alt Ölçüt	Olgunluk Düzyer Puanı				
	1	2	3	4	5
B.3.1. Öğrenme ortam ve kaynakları (Akademik Birimler, KDDB ve UZEM, OİDB)					
<p>Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, öğrencilerin ihtiyaçlarını en üst düzeyde karşılayabilecek şekilde yapılandırılmış, güvenli ve erişilebilir bir kampüs ortamına sahiptir. Öğrenme süreçlerini destekleyen bu ortam, çağdaş fiziki ve teknolojik olanaklarla donatılmıştır. Fakülte bünyesinde öğrencilerin hizmetine sunulan 400 m²'lik okuma salonu, 107.823 basılı kaynağa sahip zengin kütüphanesi, toplam 62 derslik, 40 m²'lik kantin alanı, 500 m² kapalı alanda hizmet veren öğrenci yemekhanesi ile 1000 m² toplam alana sahip biri kapalı diğeri açık olmak üzere iki spor alanı bulunmaktadır (Kanıt 1, Kanıt 2, Kanıt 3, Kanıt 4, Kanıt 5, Kanıt 7).</p> <p>İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi, hafta içi her gün öğrencilerin kullanımına açık olup, sınav dönemlerinde okuma salonu 24 saat esasına göre hizmet vermiştir. Sahip olduğu zengin koleksiyon sayesinde, öğrencilere ve araştırmacılara doğrudan kaynaklara erişim imkânı sunarak önemli bir akademik destek sağlamıştır (Kanıt 4).</p> <p>Ayrıca, 1963 yılında yayın hayatına başlayan Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Türkiye'de ilahiyat alanında en köklü ve saygın akademik platformlardan biri olma niteliğini sürdürmüştür. Dergi, açık erişimli bir öğrenme kaynağı olarak bilimsel katkılarını kesintisiz biçimde devam ettirmiştir. 2025 yılı Haziran sayısı (68. sayı) 9 araştırma makalesi, 1 araştırma notu, 1 ilmi toplantı değerlendirmesi ve 3 kitap değerlendirmesi olmak üzere toplam 14 çalışma yayına kazandırılmıştır (Kanıt 6). Diyanet Bursları kapsamında Vakfımız burslusu olarak Fakültemizde</p>					

öğrenim gören öğrencilerin ilmi ve mesleki gelişimlerine katkı sağlamak üzere başvurularının alınması, mülakatları ve eğitim süreçlerinde yürütülen iş ve işlemlerin daha verimli bir şekilde yürütülebilmesi ve etkin bir iletişim sağlanması amacıyla Akademik Koordinatörler görevlendirilmiştir (Kanıt 8). Öğrencilerimizin akademik gelişimini desteklemek amacıyla Tefsir, Fıkıh, Din Eğitimi ve Arap Dili alanlarında okuma grupları ve seminerler gerçekleştirilmektedir (Kanıt 9, Kanıt 10, Kanıt 11, Kanıt 12). Fakültemiz bünyesinde hazırlık eğitimini başarıyla tamamlayan öğrencilerimiz, dil becerilerini pekiştirmek amacıyla düzenlenen Yaz Dönemi Arapça Eğitim Programı kapsamında Ürdün'e gönderilmiştir (Kanıt 13).

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinin bir geleneği haline gelen ve öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimini bütüncül bir yaklaşımla ele alan XV. Öğrenci Sempozyumu, fakülte koordinatörlüğünde düzenlenmiştir (Kanıt 14). Ayrıca XVI. Öğrenci sempozyumuna dair takvim ve duyurular netleşmiş olup sempozyumun 13 Mayıs 2026 tarihinde yapılması planlanmıştır (Kanıt 15)

[Kanıt 1: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Tanıtım Filmi 2:22-4:44](#)

[Kanıt 2: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Fotoğraf Galerisi](#)

[Kanıt 3: Fitness Salonu](#)

[Kanıt 4: İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi](#)

[Kanıt 5: Açık Spor Alanı](#)

[Kanıt 6: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 2025 Haziran Sayısı](#)

[Kanıt 7: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Tanıtım Kitapçığı](#)

[Kanıt 8: Akademik Koordinatörler Görevlendirilmesi](#)

[Kanıt 9: Tefsir Makaleleri Okuma Atölyesi](#)

[Kanıt 10: Fıkıh Seminerleri](#)

[Kanıt 11: Din Eğitimi Okuma Grubu](#)

[Kanıt 12: Arap Dili Okumaları](#)

[Kanıt 13: Yaz Dönemi Arapça Eğitim Programı](#)

[Kanıt 14: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi XV. Öğrenci Sempozyumu](#)

[Kanıt 15: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi XVI. Öğrenci Sempozyumu Afışı](#)

B.3.2. Akademik destek hizmetleri	1	2	3	4	5
(Akademik Birimler, AGBK, KMK, UIAI, UYGAR_PD, SKSDB, UZEM, EOBK, MİTTO, KDBB)					
<p>Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, öğrencilerin akademik ilerlemesini desteklemek amacıyla çeşitli etkinlikler düzenlemiş ve hayata geçirmiştir. Öğrenci danışmanlık hizmetleri de bu çerçevede etkin bir şekilde sürdürülmüştür. Öğrenciler rehberliğe ihtiyaç duydukları konularda kendilerine fakülteye kayıtları esnasında belirlenmiş olan öğretim üyeleriyle görüşmüş ve danışmanlarının rehberliğinden istifade edebilmişlerdir (Kanıt 1).</p> <p>İstanbul 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 26/04/1974 gün, 1974/106 - 1974/276 sayılı kararıyla tescil edilen, Resmi Gazete'nin 04/06/1974 tarih ve 14905 sayılı nüshasındaki ilan ile resmen kurulmuş olan Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı, İlahiyat Fakültesi'nin bina ve tesislerini korumak, geliştirmek, yenilerini yapmak, akademik ve idari personel ile fakültemiz öğrencilerine ihtiyaç duyulan hizmeti sunabilmeyi hedeflemektedir. Bu hedef doğrultusunda öğrencilerin akademik gelişimleri için Arapça Hazırlık Destek Programları, Yurt İçi Dil Öğrenimi Destek Programları, Yurt Dışı Dil Öğrenimi Destek Programları, Hafızlık Programları ve Öğrenci Burs Destek Programları düzenlemiştir (Kanıt 2, Kanıt 3, Kanıt 4, Kanıt 5).</p> <p>Fakültemizde, üniversitemizin bünyesinde faaliyet gösteren öğrenci kulüpleri, akademik, sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler aracılığıyla yoğun ders programları arasında öğrencilerimize zengin bir sosyal yaşam imkânı sunmuştur (Kanıt 6).</p> <p>Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı 2025 yılında 15'i yeni basım ve 15'i tekrar basım olmak üzere 30 eser yayımlamış; aylık ortalama 525 öğrenciye burs imkânı sağlamıştır (Kanıt 7).</p> <p>Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı, başarılı öğrencilerimize yönelik sunduğu akademik ve maddi destekleri bu eğitim döneminde de kararlılıkla sürdürmektedir (Kanıt 8).</p> <p>Kanıt 1: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Genel Bilgiler-Danışmanlık Hizmetleri Başlığı Kanıt 2: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Tanıtım Kitapçığı Sayfa 12-16 Kanıt 3: Akademik Destek Programı Afisi Kanıt 4: Akademik Destek Programı Ders İçeriği Kanıt 5: Marmara İlahiyat Akademi Yaz Programı Kanıt 6: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğrenci Kulüpleri Kanıt 7: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı 2025 Faaliyetleri Kanıt 8: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Bursu</p>					
B.3.3. Tesis ve altyapılar (Tüm Akademik Biriler, SKSDB, YITDB, UZEM, KDBB)	1	2	3	4	5
<p>Kurumumuzun tesis ve altyapıya yönelik ilke ve kuralları, fakültemizin kalite amaç ve politikası çerçevesinde uygulanmıştır (Kanıt 1, Kanıt 2). Süreç yönetimi, PÜKO döngüsü esas alınarak tanımlanmıştır (Kanıt 3). 2024 yılı birim faaliyet raporunun C-1 Fiziksel Yapılar başlığı altında tanımlananlar çerçevesinde, tesis ve altyapı çalışmaları devam etmiştir (Kanıt 4). Bu doğrultuda ihtiyaç odaklı analizler neticesinde bazı iyileştirmeler yapılmıştır. Örneğin akademik personel hizmet alanı 12; ambar ve 100-150 kişi kapasiteli amfi sayısı 1 adet, 0-50 kişi kapasiteli sınıf sayısı 3 adet artırılmıştır. Buna karşın 51-75 kişi kapasiteli sınıflar 8'e düşürülmüş ve 151-250 kişi kapasiteli 1 sınıf kaldırılmıştır (Kanıt 4, Kanıt 5). Kantin metrekare bazında 15; kafeterya alanı 182 metrekare azaltılmıştır. Yemekhane, spor tesis ve kulüp alanları aynıyla korunmuştur. (Kanıt 4, Kanıt 5). Kantin, Kafeterya Yemekhane ve spor tesis bölümlerinde <i>Kantin Kafeterya Yemekhane ve Diğer Sosyal İşletmeler Denetim Yönergesi</i> uygulanmıştır (Kanıt 6). Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Ayşe Eren Yükseköğrenim Kız Öğrenci Yurdu 2025-2026 yılı itibariyle faaliyete başlamıştır. 39 odalı yurtda 2025 yılı itibariyle ilk olarak 80 öğrenci kaydedilmiştir. Yurt merkezi konumu ve fakülteye oldukça yakın olması sebebiyle öğrenciler tarafından ilgi görmektedir. Yurdun fiziki imkanları arasında etüt odaları, 7 gün 24 saat kesintisiz internet hizmeti, kahvaltı ve akşam yemekleri imkanlarıyla da dikkat çekmektedir (Kanıt 7).</p>					

Kanıt 1: [Marmara İlahiyat Fakültesi Kalite Politikası İlkeleri](#)
Kanıt 2: [Marmara İlahiyat Fakültesi Kalite Politikası Amaçları](#)
Kanıt 3: [Marmara İlahiyat Fakültesi PUKÖ Döngüsü](#)
Kanıt 4: [2025 Yılı Birim Faaliyet Raporu](#)
Kanıt 5: [2022 Yılı Birim Faaliyet Raporu](#)
Kanıt 6: [Kantin Kafeterya Yemekhane ve Diğer Sosyal İşletmeler Denetim Yönergesi](#)
Kanıt 7: [Ayşe Eren Yükseköğrenim Kız Öğrenci Yurdu](#)

B.3.5. Sosyal, kültürel, sportif faaliyetler (SKSDB, Tüm Araştırma Merkezleri, Tüm Akademik Birimler)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Kurumumuzdaki sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler, fakültenin kalite amaç ve politikası ile PÜKÖ döngüsü ilkeleri doğrultusunda belirlenen genel kural ve esaslara uygun olarak gerçekleştirilmiştir (Kanıt 1, Kanıt 2, Kanıt 3). Faaliyetlerin organizasyonu fakülte sekreterliği tarafından kontrol edilmekte, salon imkanlarının koordinasyonu sağlanmaktadır. Ayrıca mezun ve mensuplar biriminin kurulması da faaliyetlerin hem duyuru hem organizasyon bakımından takibini daha sistemli hale getirmiştir. 2025 yılının ilk yarısında kurumumuzda gerçekleştirilen sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler aşağıda sıralanmıştır.

- ✓ Fakültemiz öğretim üyeleri öncülüğünde, ücretsiz olarak *Ebrû, Hüsn-i Hat* ve *Musiki* gibi kurslar düzenli olarak gerçekleştirilmeye devam etmiştir (Kanıt 4).
- ✓ Kulüplerin düzenledikleri etkinliklerin istatistiksel verileri, e-SKS sistemi aracılığıyla sürekli olarak izlenebilmiştir (Kanıt 5, Kanıt 6, Kanıt 19).
- ✓ 28 Şubat 2025 Cuma günü “Vefâtının 300.Yılında İsmail Hakkı Bursevi Paneli ve Sergisi” Prof. Dr. Raşit Küçük Konferans Salonumuzda gerçekleştirilmiştir (Kanıt 7, Kanıt 20).
- ✓ 22 Mart 2025 Cumartesi Fakültemizde "Geleneksel Marmara İlahiyat Fakültesi Ramazan İftarı" düzenlenmiştir (Kanıt 8).
- ✓ Fakültemiz ev sahipliğinde 25 Mart 2025 Salı günü İslam Hukuku Ana Bilim Dalı Hocalarımız ve MÜİSEF ile Prof. Dr. Raşit Küçük Konferans Salonumuzda “Fıkhî, İktisadî ve Ahlaki Yönleriyle Zekât” konulu panel düzenlenmiştir (Kanıt 9).
- ✓ Hazırlık öğrencilerimiz tarafından düzenlenen “6. Arapça Bilgi Yarışması”nın büyük finali, 9 Mayıs Cuma günü Prof. Dr. Raşit Küçük Konferans Salonu’nda gerçekleştirilmiştir (Kanıt 10).
- ✓ MÜKAM'ın Orta Doğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü Toplantı Salonu'nda organize ettiği, Dr. Zeyad Alzaghall'in katılımıyla “Osmanlı Döneminde Kudüs'te Arkeolojik Kazılar” başlıklı konferans gerçekleştirilmiştir (Kanıt 11).
- ✓ Öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimini bütüncül bir yaklaşımla ele alan XV. Öğrenci Sempozyumu, fakülte koordinatörlüğü tarafından düzenlenmiştir (Kanıt 12).
- ✓ 2025 Yılı Üniversiteler Arası Hafızlık ve Kur’ân-ı Kerîm’i Güzel Okuma Yarışması’nın ilk etabı ve ikinci etabı olan Marmara Bölge Finali fakültemiz ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir (Kanıt 13- Kanıt 14). Gerçekleştirilen bu yarışmalar neticesinde, Hafızlık kategorisinde Muhammed Yasir Akbulut ve Kur’ân-ı Kerîm’i Güzel Okuma Yarışması’nda Muhammed Esed Can, Türkiye birinciliğini elde ederek üniversitemizi ve fakültemizi başarıyla temsil etmişlerdir (Kanıt 15 – Kanıt 16).
- ✓ 24-28 Şubat 2025 tarihleri arasında Hazırlık Platformu Sportif Faaliyetler Birimi tarafından kız öğrenciler arası voleybol turnuvası düzenlendi (Kanıt 17).
- ✓ Öğrencilerimiz tarafından 22 Nisan – 29 Mayıs 2025 tarihleri arası "Marmara İlahiyat Futbol Turnuvası" düzenlendi (Kanıt 18).

- ✓ 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü Anma Etkinlikleri kapsamında Fakültemiz Kültür Merkezi Fuaye alanında "15 Temmuz Fotoğraf Sergisi" düzenlenmiştir (Kanıt 21).
- ✓ Hazırlık Platformu tarafından 9. Dünya Arapça Günü Şenlikleri gerçekleştirildi (Kanıt 22).
- ✓ Tarihi Yarımada gezisi düzenlendi (Kanıt 23).
- ✓ Doğu Türkistan Dosyası: Sessizliğe Sığmayan Çılgılık Konferansı gerçekleştirildi (Kanıt 24).
- ✓ Prof. Dr. Bekir Kuzudişli ile "Şia ve Hadis" programımızı düzenlendi (Kanıt 25).
- ✓ Prof.Dr. İsmail Lütfi Çakan ile "İslam Kültür ve Medeniyetinin Özellikleri" konulu program icra edildi (Kanıt 26).
- ✓ Prof. Dr. Adnan Demircan, Prof. Dr. Adem Apak ve Prof. Dr. Şaban Öz ile Dr. Öğr. Üyesi Ömer Elbeyli moderatörlüğünde "İslam Tarihine Adanmış Ömürler" programımızı gerçekleştirdi (Kanıt 27).
- ✓ Klasik Cilt Uzmanı ve Restoratör Mustafa Sulu ile "Defter Dikme ve Ciltleme Atölyesi" programı düzenlendi (Kanıt 28).
- ✓ "Endonezya'daki Dini Kurumlar ile Ruh Sağlığı Uzmanları Arasındaki Boşluklar ve Bağlantılar" konulu program ifa edildi (Kanıt 29).
- ✓ "Günümüz Toplumunda Tebliğ" başlıklı konferans gerçekleştirildi (Kanıt 30).
- ✓ 2025-2026 Akademik Yılı'nın açılış dersi, Prof. Dr. Nuh Arslantaş tarafından gerçekleştirildi (Kanıt 31).

Kanıt 1: [Marmara İlahiyat Fakültesi Kalite Politikası İlkeleri](#)

Kanıt 2: [Marmara İlahiyat Fakültesi Kalite Politikası Amaçları](#)

Kanıt 3: [Marmara İlahiyat Fakültesi PUKÖ Döngüsü](#)

Kanıt 4: [Sanat Faaliyetleri](#)

Kanıt 5: [Öğrenci Kulüpleri Sayfası](#)

Kanıt 6: [Öğrenci Kulüpleri Etkinlik İstatistikleri](#)

Kanıt 7: [Vefatının 300.Yılında İsmail Hakkı Bursevi Paneli ve Sergisi](#)

Kanıt 8: [Geleneksel Marmara İlahiyat Fakültesi Ramazan İftarı](#)

Kanıt 9: ["Fıkîhî, İktisadî ve Ahlakî Yönleriyle Zekât" Paneli](#)

Kanıt 10: [Arapça Bilgi Yarışması](#)

Kanıt 11: ["Osmanlı Dönemi Kudüs'te Arkeolojik Kazılar" Başlıklı Konferans](#)

Kanıt 12: [XV. Öğrenci Sempozyumu](#)

Kanıt 13: [Üniversiteler Arası Hafızlık ve Kur'ân-ı Kerîm'i Güzel Okuma Yarışmasının İlk Etapı](#)

Kanıt 14: [Üniversiteler Arası Hafızlık ve Kur'ân-ı Kerîm'i Güzel Okuma Yarışmasının İkinci Etapı](#)

Kanıt 15: [Hafızlık Yarışması Birincisi](#)

Kanıt 16: [Kur'ân-ı Kerîm'i Güzel Okuma Yarışması](#)

Kanıt 17: [Voleybol Turnuvası](#)

Kanıt 18: [Futbol Turnuvası](#)

Kanıt 19: [Öğrenci Kulüpleri Etkinlik İstatistikleri](#)

Kanıt 20: [Bursevi'nin Vefatının 300. Yılı Anısına Panel ve Sergi](#)

[Kanıt 21: 15 Temmuz Fotoğraf Sergisi](#)

[Kanıt 22: 9. Dünya Arapça Günü Şenlikleri](#)

[Kanıt 23: Tarihi Yarımada Gezisi](#)

[Kanıt 24: Sessizliğe Sığmayan Çılgılık Konferansı](#)

[Kanıt 25: Prof. Dr. Bekir Kuzudişli ile "Şia ve Hadis" Programı](#)

[Kanıt 26: Prof.Dr. İsmail Lütfi Çakan ile "İslam Kültür ve Medeniyetinin Özellikleri"](#)

[Programı](#)
[Kanıt 27: "İslam Tarihine Adanmış Ömürler" Programı](#)
[Kanıt 28: Defter Dikme ve Ciltleme Atölyesi](#)
[Kanıt 29: "Endonezya'daki Dini Kurumlar ile Ruh Sağlığı Uzmanları Arasındaki Boşluklar ve Bağlantılar" Programı](#)
[Kanıt 30: Günümüz Toplumunda Tebliğ" Konferansı](#)
[Kanıt 31: 2025-2026 Akademik Yılı'nın Açılış Dersi](#)

B.3. Öğretim Kadrosu

Birim, öğretim elemanlarının işe alınması, atanması, yükseltilmesi ve ders görevlendirmesi ile ilgili tüm süreçlerde adil ve açık olmalıdır. Hedeflenen nitelikli mezun yeterliliklerine ulaşmak amacıyla, öğretim elemanlarının eğitim-öğretim yetkinliklerini sürekli geliştirmek için olanaklar sunulmalıdır.

Alt Ölçüt	Olgunluk				
	Düzy Puanı				
B.4.2. Öğretim yetkinlikleri ve gelişimi (Akademik Birimler, KDDB, AGBK, MÜSEM, UZEM, KK)	1	2	3	4	5
<p>Fakültemizde görevli öğretim elemanlarının öğretim yetkinlikleri konusunda icra ettikleri faaliyetler bulunmakla birlikte sistemsel bir biçimde takip edileceği bir mekanizma bulunmamaktadır. Öğretim elemanlarımız akran öğrenmesi yoluyla teknolojik ve eğitimsel gelişmeleri takip etmiş, farklı kurumlar tarafından verilen hem öğretim hem de araştırma yetkinliklerini geliştirecek eğitimlere katılmışlardır.</p> <p>Ayrıca fakültemiz öğretim elemanları vermiş oldukları dersler ile ilgili yıl sonu değerlendirme anketleri yapmış ve bu anketlerle dersin daha verimli hale getirilmesinin yollarını aramıştır (Kanıt 1, Kanıt 2, Kanıt 3, Kanıt 4). Yapılan bu değerlendirme anketlerinin sonuçlarını analiz eden öğretim elemanları bir sonraki yılın dersinin içeriklerini, izlencelerini, öğrenme-öğretme ve ölçme ve değerlendirme etkinliklerini daha iyi hale getirmeyi amaçlamışlardır.</p> <p>Kanıt 1: Kur'an-ı Kerim Okuma ve Tecvid II Dersi Öğrenci Dönem Sonu Ders Değerlendirme Kanıt 2: Kur'an-ı Kerim Okuma ve Tecvid IV Dersi Öğrenci Dönem Sonu Ders Değerlendirme Kanıt 3: Hadis Usulü Dersi Öğrenci Dönem Sonu Ders Değerlendirme Kanıt 4: Recitation of the Qur'an and Tajvid VI Değerlendirme Formu</p>					

C. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME¹

C.2 Araştırma Yetkinliği, İş birlikleri ve Destekler

Alt Ölçüt	Olgunluk Düzyey Puanı				
	1	2	3	4	5
C.2.1. Araştırma yetkinlikleri ve gelişimi (Tüm Akademik Birimler, AGBK, MİTTO, BAPKO, KDDB)					
<p>Fakültemiz anabilim dallarında görev yapan öğretim elemanları, belirli aralıklarla bir araya gelerek tartışma ve fikir alışverişine imkân tanıyan tez ve makale sunumları serileri yürütmüş; bunun yanı sıra bilim dalı bünyesinde düzenli olarak akademik ve idari toplantılar gerçekleştirmiştir. Akademik sunumlar çerçevesinde gerçekleştirilen bu buluşmalar, akademisyenlerin bir araya gelerek alanlarındaki güncel çalışmalardan ve araştırmacılarından haberdar olmalarını kolaylaştırmakta; araştırma ve bilimsel üretim süreçlerine doğrudan katkı sağlamaktadır.</p> <p>Fakültemiz öğretim elemanları, araştırma yetkinliklerini artırmaya yönelik faaliyetler kapsamında yurt içinde ve yurt dışında, ulusal ve uluslararası düzeyde faaliyet gösteren çeşitli kurum ve kuruluşlarda aktif olarak akademik çalışmalara katılım sağlamaktadır. Bu çerçevede öğretim elemanlarımız; sempozyum açılış konferansları, sempozyum ve çalıştay bildirileri, akademik sunumlar, seminer dizileri ve benzeri bilimsel etkinlikler aracılığıyla hem akademik gelişime hem de bilgi üretim süreçlerine katkıda bulunmaktadır. Söz konusu faaliyetler, öğretim elemanlarının alanlarındaki güncel tartışmaları yakından takip etmelerine, bilimsel deneyimlerini geliştirmelerine ve disiplinlerarası etkileşim kurmalarına imkân tanımaktadır. Aynı zamanda bu çalışmalar, fakültemizin araştırma kültürünü güçlendirmekte ve bilimsel üretimin sürdürülebilirliğine katkı sunmaktadır. Bu bağlamda yürütülen faaliyetler, fakültemizin yerel ölçekteki akademik görünürlüğünü artırmanın yanı sıra küresel ölçekte de bilimsel paylaşım ve etkileşime katkı sağlayan önemli çıktılar üretmektedir.</p> <p>Fakültemiz öğretim elemanları hem ulusal hem de uluslararası düzeyde farklı kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde çeşitli alanlarda projeler yürütmektedir. Bu projeler aracılığıyla öğretim elemanlarımız, kendi uzmanlık alanlarına ilişkin araştırmalarını daha derinlikli, sistematik ve nitelikli bir şekilde sürdürme imkânı bulmaktadır. Proje temelli çalışmalar, yalnızca akademik bilgi üretimine katkı sunmakla kalmamakta; aynı zamanda araştırma yöntemlerinin geliştirilmesine, yeni araştırma konularının ortaya çıkmasına ve disiplinlerarası etkileşimin güçlenmesine de zemin hazırlamaktadır. Bu bağlamda yürütülen projeler, fakültemizin araştırma kapasitesini artıran ve bilimsel üretimin sürekliliğini destekleyen önemli araçlar arasında yer almaktadır.</p> <p>Kanıt 1: İslam Hukuku Tez Sunumları Afis, toplantı fotoğrafı ve Youtube linki, Tasavvuf Toplantı Tutanağı, Din Psikolojisi Tutanak, İslam Mezhepler Tarihi Tutanak, Din Sosyolojisi Tutanak, Dinler Tarihi Tutanak, Fıkıh Tutanak, Mantık Tutanak, Kıraat Tutanak, Felsefe ve Din Bilimleri Faaliyet Raporu</p> <p>Kanıt 2: İslam Tarihi Faaliyetleri</p> <p>Kanıt 3: Türk-İslam Edebiyatı Faaliyetleri</p> <p>Kanıt 4: Tasavvuf Faaliyetleri</p> <p>Kanıt 5: Kelam Faaliyetleri; Youtube linki, oturum bilgileri</p> <p>Kanıt 6: Din Sosyolojisi Faaliyetleri, Proje 1, Proje 2</p> <p>Kanıt 7: Arap Dili ve Belagatı Faaliyetleri</p> <p>Kanıt 8: Kıraat Bilim Dalı Proje</p> <p>Kanıt 9: Din Felsefesi Proje</p> <p>Kanıt 10: Din Eğitimi Proje</p> <p>Kanıt 11: Din Psikolojisi Proje</p>					

¹ Olgunluk düzeyleri için EK-1'de yer alan doküman kullanılacaktır.

D. TOPLUMSAL KATKI

D.1. Toplumsal Katkı Performansı

Alt Ölçüt	Olgunluk Düzey Puanı
D.1.1. Toplumsal katkı performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi	1 2 3 4 5
<p>Kurumun toplumsal katkı faaliyetleri ile ilgili genel ilke ve kurallar, fakülte kalite amaç, politika ve PUKÖ döngüsü çerçevesinde tanımlandığı şekliyle uygulanmıştır. (Kanıt 1, Kanıt 2, Kanıt 3, Kanıt 4) Bu bağlamda üniversite toplumsal katkı politikasına uyumlu bir şekilde oluşturulmuş fakülte kalite politikası doğrultusunda faaliyetler yürütülmüştür. (Kanıt 2, Kanıt 4) Toplumsal katkı performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi için fakülte kalite kurulunun önerisiyle dekanlık tarafından toplumsal katkı komisyonu oluşturulmuştur. Bu kurul sayesinde kurumun toplumsal katkı hedeflerine ulaşmış ve ulaşmadığı bunun yanında izleme ve gerekli iyileştirmelerin yapılması hedeflenmiştir. Fakülte öğretim üyeleri toplumsal katkı politikaları çerçevesinde birçok faaliyet icra etmiştir. Bunları şu şekilde sıralayabiliriz:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Fakültemiz Kur'an-Kerim Okuma ve Kıraat İlmi Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri tarafından "Tarihî ve Teorik Temelleriyle Mushaf Kitâbeti Geleneğimiz", "Mushafın Bölgesel Aidiyetinin Tespitinde 'Addü'l-Ây İlminin Rolü: British Library Mushafı Örneği" ve "Aşk ile Bilmek-Muhabbetullah-Marifetullah" konulu seminer programları gerçekleştirilmiştir. Fatih Belediyesi Zeyrek Akademi çatısı altında "Çeviri Teknikleri Işığında Çağdaş İslami Metinlerin Analizi" adlı aylık seminer programı icra edilmiştir. Ayrıca kamu ve sivil toplum kuruluşları tarafından organize edilen Ulusal/Uluslararası Hafızlık ve Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Yarışması bölge, Türkiye ve Avrupa yarışmalarında jüri olarak katkı sunulmuştur. (Kanıt 5)✓ Fakültemiz Tefsir Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri tarafından "Kadir Gecesinde Hikmeti ve Faziletleri", "Kur'an'ı Anlamada Usul ve Metodoloji Nasıl Olmalı?", "Hidayet ve Sırât-ı Müstakim Kavramları", "Kur'an'ı Kerim'de Doğru Yol ve Ana Sapakları", "Sabahın Hayrı" başlıklı televizyon, konferans ve radyo programları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca "Kur'an'a Çağdaş Yaklaşımlar", "Seçme Ayet Tefsirleri", "Ayetlerin Nüzul Sebepleri", "Kur'an Kavramları", "Tefsir Sohbetleri" ve "Hayat Rehberimiz" başlıklı haftalık sosyal medya yayınları icra edilmiştir. (Kanıt 6)✓ Fakültemiz Hadis Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri tarafından Ümmehâtü'l-Mü'minîn (Müminlerin Anneleri) Dersleri kapsamında "Hz. Ümmü Habîbe", "Hz. Ümmü Seleme", "Hz. Zeyneb bint Huzeyme", "Hz. Hafsa", "Hz. Hatice" seminerleri ile "Hind Alt Kıtası Hanefî Hadîşçiliği ve Zafer Ahmed Tânevî'nin İ'lâû's-Sünen'i" başlıklı konferanslar icra edilmiştir. Ayrıca her hafta cuma günü <i>el-Edebü'l-müfred</i> isimli klasik eser okumaları yerine getirilmiştir. (Kanıt 7)✓ Fakültemiz İslam Hukuku Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri tarafından "Fıkıhî, İktisadî ve Ahlakî Yönleriyle Zekât", "Özel Hayatın Genişliği", "Aklımda Sorular Fıkıh", "Aile Hukuku: Eşlerin Birbirlerine Karşı Görevleri ve Sorumlulukları", "Osmanlı Klasik Döneminde Hukuk ve Siyaset", "Hak Dini Kur'an Dili" (100. yılına özel) Tanıtım Toplantısı", "Büyük İslam Tarihçisi Mustafa Asım Köksal'ı Anma Programı", "İslam Hukuku ve Siyaset Felsefesi", "Tevhid ve Nübüvvet Sempozyumu-Müzakareci (Kamuya Açık Sempozyum)", "Cv'de Olmayan Hayatlar" temalarında çevrimiçi ve yüz yüze panel, televizyon yayını, seminer, söyleşi, anma programı, sempozyum ve sosyal medya yayınları gerçekleştirilmiştir. (Kanıt 8)	

- ✓ Fakültemiz Kalam Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri tarafından “Türkiye’de Din Tahsilinin Tarihi”, “Peygamber Ailesinde Kadınlar”, “Din-Mitoloji İlişkisi Bağlamında Kadının Yaratılışı”, “Sorumluluk ve Adalet”, “İnsan Olmak”, “Yapay Zeka ve İslam”, “Yapay Zeka ve İslam: Fırsatlar, Tehditler”, “Ehli Sünnet Kelamı”, “Dini Epistemoloji”, “İslam İnancının Akli Temelleri”, “Teizmin Fiziği”, “Mutezile”, “Yoktan Yaratma”, “Kalam İlminin Doğuşu”, “Doğal Teoloji”, “Simülasyon Teorisi”, “Başlangıç ve Yaratılış”, “Felsefi Kalam Döneminin Temel Özellikleri”, “Mutezile Kelamının Doğuşu”, “Mutezile Düşüncesinin Temel Esasları ve İslam Düşüncesindeki Yeri”, “Şerh-Haşiye Dönemi ve Osmanlı’da Kalam İlmi”, “Teffâzânî’de İnsan, Bilgi ve Varlık İlişkisi”, “Kalam Okumaları: Cüveyni, Lümau’l-edille” , “Kelamın Teşekkülü: Tarih ve Problemler” başlıklarında çevrimiçi ve yüz yüze seminer, konferans, televizyon yayını, haftalık dersler icra edilmiştir. (Kanıt 9) Ayrıca güncel felsefe ve kalam tartışmaları kapsamında Hristiyan teolojisi, tanrı, fizik ve bilim, iman ve bilgi, transhümanizm-İslam ilişkisi konularında uzaktan eğitim programları aracılığıyla haftalık seminerler düzenlenmiş ve bunlar sosyal medya kanalında yayımlanmıştır. (Kanıt 10)
- ✓ Fakültemiz Arap Dili ve Belagatı Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri tarafından “Neden Arapça Öğrenmeliyiz” adlı seminer gerçekleştirilmiştir. Ayrıca "İmam Hatip Okullarında Arapça Öğretimi" başlıklı çalışmaya katılım sağlanmıştır. (Kanıt 11)
- ✓ Fakültemiz İslam Mezhepleri Tarihi Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri tarafından “Filistin” ve “Aksa Tufanı Ne Getirdi?” başlıklı fakülte kulüpleri tarafından organize edilen panellere katılım sağlanmıştır. Çeşitli kurum ve kuruluşlarda “İran’ın Teopolitiği”, “Suudi Arabistan ve Vehhabilik”, “Sünnilik – Şiilik İlişkisi Bağlamında Vahdet Sorunu” konulu seminer faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. “İslam Modernizmi ve Kur’an-ı Kerim”, “İslam Ümmeti”, “İslam Modernizminde Kurancılık ve Tarihselcilik”, “Ehl-i Sünnet Ne Demek?” ve “Kerbela, Hz. Hüseyin ve Şia” konulu sosyal medya ve televizyon programlarına katılım sağlanmıştır. (Kanıt 12)
- ✓ Fakültemiz Din Eğitimi Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri tarafından “Gazze’nin Gör Dediği İnsanlık Dramı”, “Geleceğin Dünyasında Öğretmen Olmak”, “Gençlik ve Din”, “Din mi Ahlak mı?” konulu televizyon programlarına katılım sağlamıştır. “Çocuk ve Gençlerde Kişinin Özel Sınırlarının Korunması – Küresel Davranışsal Bağımlılıklar”, “Gelenekten Geleceğe İlahiyat Fakültelerinde Öğretmen Yetiştirme Serencamı”, “Ailede Çocuğun Manevi İnşası”, “Çocuk İşçiliği ve NENİ Gerçeği: Sayılar Ne Anlatıyor?”, “Türkiye’de Eğitimin Genel Görünümü” başlıklı sosyal medya yayınlarına; “Hz. Peygamber’in Çocuklarla İletişimi ve Öğretim Metodları” adlı panele; “Ramazan” temalı seminer ve “Diyaret Akademisi İstişare Kurulu Toplantısı”, “Öğretmen Masası”, “Din Eğitimi Açısından Doğal Afetlerle Başa Çıkmada Temel Kur’anî Kavramlar” makale müzakeresi programlarına katılım sağlanmıştır. (Kanıt 13)
- ✓ Fakültemiz Dinler Tarihi Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri tarafından “Bir Tutum Olarak Boykot”, “Sömürgeciliğin Manevî Kolu Katolik Kilisesi’nin Vietnam’daki Faaliyetleri”, “Hz. İsa Buda’nın Enkarnasyonu mu? Mezarı Keşmir’de mi?”, “Papalık Sarayı ve Teşrifatı”, “XIV. Louis’nin Din Politikası ve Protestanlar”, “Cizvitler Hıristiyanlığı Konfüçyüsçülüğe Nasıl Uyarladılar”, “Hâkim-Biemrillâh’ın Fanatikleri ve Dürzîlik”, “Yahudilik İnancının Tarihi Arka Planı ve Siyonizm”, “Evanjelik Hıristiyanlara Göre Ortadoğu’da Savaş Neden Devam Etmeli?”, “Papa’nın Türkiye Ziyareti ve Düşündürdükleri”, “Sudan’da Agresif Misyonerlik Faaliyetleri”, “Hz. İsa nasıl ‘Tanrı oldu?’”, “Kudüs’ün Tarihi: Hıristiyan Kutsal Kent”, “İznic Konsili ve Papa’nın Türkiye Ziyareti-1”, “İznic Konsili ve Papa’nın Türkiye Ziyareti-2”, “İznic Konsili ve Papa’nın Türkiye Ziyareti-3”, “İznic Konsili ve Papa’nın Türkiye Ziyareti-4”, “Dini Siyonizmin Savaş Algısı ve Kudüs”, “İslam Yönetiminde Kudüs’te Gayrimüslimler” başlıklı çevrimiçi ve yüz yüze seminerler, televizyon programları ve aylık dergi yazıları icra edilmiştir. (Kanıt 14)

- ✓ Fakültemiz Felsefe Tarihi Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri tarafından “Türkiye’de ve Dünyada Etik ve Politik Felsefî Tartışmalar” ile “Osmanlı Tecrübesi” konulu sunum ve bildiri gerçekleştirmiştir. Ayrıca “Antik Yunan’dan İslam Düşünce Geleneğine İnsanın Yetkinleşme Yolculuğu”, “Aristoteles Okumaları: Nikomakhos Ahlâkı” başlıklı dörder derslik ve “Timaeus” başlıklı iki derslik seminer programları yapılmıştır. (Kanıt 15)
- ✓ Fakültemiz İslam Felsefesi Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri tarafından “Anadolu İrfan’ı”, “Batılılaşma ve Düşünce” başlıklı seminer ve televizyon yayını gerçekleştirilmiştir. Ayrıca yerel bir televizyon kanalında “Düşünmeye Değer” programı kapsamında İslam felsefesi ile ilgili konular yetmiş altı (76) bölümde izleyiciye sunulmuştur. (Kanıt 16)
- ✓ Fakültemiz Mantık Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri tarafından sosyal vakıf ve kuruluşlarda haftalık dersler gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda 2025 yılı kapsamında İbn Sînâ, Poetika Okumaları on dört (14); Kâtibî, Şemsiyye Okumaları sekiz (8) seminer olarak gerçekleştirilmiştir. (Kanıt 17)
- ✓ Fakültemiz Din Psikolojisi Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri tarafından “Gençlerde Kimlik Arayışı”, “Erdemlerle Mutluluk Arasındaki İlişki”, “Gençlerde Dînî Kimlik Krizi ve Kimlik Gelişiminde İnancın Rolü”, “Liseli Gençlerde Dînî Kimlik ve Dindarlık”, “Modern İnsanın Maneviyat Anlayışı”, “Din, Erdem, Mutluluk ve Sağlık”, “Manevî Danışmanlık ve Rehberlik”, “Hastanelerde Manevî Danışmanlık”, “Din Değiştirmenin Etkisi/Psikolojik Hastalıklarda Dinin Etkisi Olur Mu?”, “Din ve Psikolojik Sağlık”, “İslamî Psikolojiye Bakış”, “Mutluluğun Peşinde”, “Modern Zamanlarda Ölümle Yüzleşmek”, “Gençlik ve Din”, “Batıl İnançlar ve Din”, “Aile İçi İlişkilerde Kolaylaştırıcı Olmanın Önemi”, “Sağlıklı Cinsiyet Kimliği ve Aile”, “İnsanlığın Kadim Arayışı: Anlam”, “Ölümle Büyüme”, “Kadın Dindarlığı”, “Yas ve Din” “Değerler Eğitiminde Kuşak Farkı”, “Başörtüsü ve Yeni Dindarlık Biçimleri”, “Ailede Ruhsal Dayanıklılık”, “Diasporada Türk Ailesi” temalarında yüz yüze ve çevrimiçi panel, çalıştay, söyleşi, konferans ve podcast programlarına katılım sağlanmıştır. (Kanıt 18)
- ✓ Fakültemiz Din Sosyolojisi Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri tarafından “Proje Hazırlama ve Yürütme: Deneyim Paylaşımı” adlı seminer gerçekleştirilmiştir. Ayrıca “Uluslararası Büyük Türk Bilgini Biruni” ve “Günümüz İslam Toplumunda Dünyevileşme ve Nedenleri” adlı sempozyumlara katılım sağlanmıştır. (Kanıt 19)
- ✓ Fakültemiz İslam Tarihi Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri tarafından “Tevrat ve Yahudiler” “Kudüs ve Filistin: Geçmişi ve Geleceği”, “Radikalleşen İsrail-Gazze Hattında Neler Oluyor Neler Bekleniyor?” başlıklı seminer ve söyleşi faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. (Kanıt 20)
- ✓ Fakültemiz Türk Din Müsıkîsi Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri tarafından “İnovatif Gitar Günleri Sempozyumu”, “Mutlu Torun’a Saygı Gecesi”, “Gitar İkilisi” başlıklarında söyleşi, konferans ve konser programları icra edilmiştir. (Kanıt 21)
- ✓ Fakültemiz Türk-İslam Edebiyatı Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri tarafından “Harput Yusuf Kâmil Paşa Medrese ve Kütüphanesi”, başlıklı seminer faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Ayrıca “Dilin Dekolonizasyonu” ve “Şeyhu’l-İslam Cemalettin Efendi’nin Türkçe Gramer Kitabı: Sarfi Osmânî” başlıklı sunumlarla çalıştaylara katılım sağlanmıştır. (Kanıt 22)
- ✓ Fakültemiz öğretim üyeleri tarafından Ramazan vaaz ve sohbetleri; öğrenciler tarafından Mukabele programları icra edilmiştir. (Kanıt 23, Kanıt 24)
- ✓ Türk-İslam Sanatları Tarihi Anabilim Dalı tarafından her sene düzenlenen *Sanat Atölyeleri Yıl Sonu Sergisi* sanatseverler tarafından ilgiyle karşılanmıştır. (Kanıt 25)
- ✓ Dış paydaş kurum olarak Diyanet İşleri Başkanlığı iş birliğiyle düzenlenen *Üniversiteler*

Arası Hafızlık ve Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Yarışması bölge finali fakülte konferans salonunda halka açık bir şekilde yapılmıştır. (Kanıt 26)

- Kanıt 1: [Marmara İlahiyat Fakültesi Kalite Politikası İlkeleri](#)
- Kanıt 2: [Marmara İlahiyat Fakültesi Kalite Politikası Amaçları](#)
- Kanıt 3: [PUKÖ Döngüsü](#)
- Kanıt 4: [Marmara Üniversitesi Toplumsal Katkı Politikası](#)
- Kanıt 5: [Kur'an-ı Kerim Okuma ve Kıraat İlmî Ana Bilim Dalı Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)
- Kanıt 6: [Tefsir Ana Bilim Dalı Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)
- Kanıt 7: [Hadis Ana Bilim Dalı Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)
- Kanıt 8: [İslam Hukuku Ana Bilim Dalı Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)
- Kanıt 9: [Kelam Ana Bilim Dalı Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)
- Kanıt 10: [Güncel Kelam ve Felsefe Programları](#)
- Kanıt 11: [Arap Dili ve Belagatı Ana Bilim Dalı Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)
- Kanıt 12: [İslam Mezhepler Tarihi Ana Bilim Dalı Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)
- Kanıt 13: [Din Eğitimi Ana Bilim Dalı Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)
- Kanıt 14: [Dinler Tarihi Ana Bilim Dalı Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)
- Kanıt 15: [Felsefe Tarihi Ana Bilim Dalı Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)
- Kanıt 16: [İslam Felsefesi Ana Bilim Dalı Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)
- Kanıt 17: [Mantık Ana Bilim Dalı Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)
- Kanıt 18: [Din Psikolojisi Ana Bilim Dalı Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)
- Kanıt 19: [Din Sosyolojisi Ana Bilim Dalı Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)
- Kanıt 20: [İslam Tarihi Ana Bilim Dalı Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)
- Kanıt 21: [Türk Din Mûsikîsi Ana Bilim Dalı Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)
- Kanıt 22: [Türk-İslam Edebiyatı Ana Bilim Dalı Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)
- Kanıt 23: [Ramazan Vaaz Programı](#)
- Kanıt 24: [Ramazan Mukabele Programı](#)
- Kanıt 25: [Sanat Atölyeleri Yıl Sonu Sergisi](#)
- Kanıt 26: [2025 Yılı Üniversiteler Arası Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Yarışması Bölge Finali](#)

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

1. Güçlü Yönler

- ✓ Kalite süreçlerine ve kurum kültürüne sahip çıkan bir liderlik anlayışının bulunması
- ✓ Toplumsal katkı çerçevesinde çok sayıda faaliyet gerçekleştirilmesi.
- ✓ Ölçme ve değerlendirme süreçlerinde öğrenci geri bildirimleri dikkate alınarak özgün uygulamalar gerçekleştirilmesi.
- ✓ Öğrenme kaynakları ve ortamlarının öğrenci ihtiyaçları doğrultusunda iyileştirilmesi
- ✓ Fakültemiz akademik kadrosunun yetkinliği.

2. İyileştirmeye Açık Yönler

- ✓ İç ve dış paydaşların bütüncül ve sistematik olarak süreçlere katılımlarının tam olarak sağlanmaması
- ✓ Mezun izleme sisteminin oluşturulmamış olması.
- ✓ Öğrenci geri bildirimlerinin sistematik olarak takip edilerek gerekli değerlendirmelerin yapılmaması.